

Електронний журнал «Ефективна економіка» включено до переліку наукових фахових видань України з питань економіки (Категорія «Б», Наказ Міністерства освіти і науки України № 975 від 11.07.2019). Спеціальності – 051, 071, 072, 073, 075, 076, 292.
Ефективна економіка. 2024. № 10.

DOI: <http://doi.org/10.32702/2307-2105.2024.10.42>

УДК 330.341.1:004(045)

С. О. Шут,

к. е. н., докторант, Класичний приватний університет

ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0000-0216-4656>

ІННОВАЦІЇ ТА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ ЯК КЛЮЧОВІ ФАКТОРИ УСПІХУ ПІДПРИЄМНИЦТВА

S. Shut,

PhD in Economics, Doctoral student, Classical Private University

INNOVATION AND DIGITAL TRANSFORMATION AS KEY FACTORS FOR BUSINESS SUCCESS

У статті досліджено вплив цифрових технологій та інновацій на підприємництво в умовах цифрової трансформації. Розглянуто ключові технології, які впливають на розвиток бізнесу, зокрема штучний інтелект, Інтернет речей, хмарні сервіси та автоматизація бізнес-процесів. Окреслено зміни в бізнес-моделях, які виникають у зв'язку з використанням цифрових інструментів. Показано, що цифрова трансформація демократизує бізнес, зменшує бар'єри для входу на ринок та сприяє швидкій адаптації до змін ринкових умов. Такі технологічні інструменти, як аналітика даних, електронна комерція, цифровий маркетинг і CRM-системи, надають підприємцям можливість масштабувати свою діяльність, оптимізувати процеси та

досягати глобальної аудиторії. Особлива увага приділена аналізу впливу інновацій на бізнес-моделі, ефективність управління підприємствами та можливості створення нових продуктів і послуг. Виявлено, що ключовим драйвером успіху сучасного підприємництва є інтеграція цифрових продуктів і рішень у всі аспекти бізнесу, що дозволяє підприємцям бути більш гнучкими, адаптивними та конкурентоспроможними в сучасних умовах.

The article explores the impact of digital technologies and innovations on entrepreneurship in the context of digital transformation. Key technologies influencing business development are examined, including artificial intelligence, the Internet of Things, cloud services, and business process automation. The changes in business models arising from the use of digital tools are outlined. It is demonstrated that digital transformation democratizes business, reduces barriers to market entry, and facilitates rapid adaptation to changing market conditions. Technological tools such as data analytics, e-commerce, digital marketing, and CRM systems provide entrepreneurs with the ability to scale their operations, optimize processes, and reach a global audience. Special attention is given to analyzing the influence of innovations on business models, enterprise management efficiency, and the potential for creating new products and services. It is concluded that the key driver of success in modern entrepreneurship is the integration of digital products and solutions into all aspects of business, enabling entrepreneurs to be more flexible, adaptive, and competitive in today's environment.

It is argued that in the modern world, entrepreneurship is undergoing significant changes due to the introduction of digital technologies. It is emphasized that the digital era opens up new opportunities for business development, affecting all aspects of economic activity. In view of the above, the study of the role of entrepreneurship in the digital era in the context of the impact of innovation, digital transformation and digital products on changing business models and new opportunities for entrepreneurs is becoming increasingly relevant.

The survey results confirmed the importance of digital technologies and innovations for modern entrepreneurship. Digital transformation provides entrepreneurs with new opportunities for global expansion, lowering barriers to entry and opening up new ways of interacting with customers. In this context, digital tools such as cloud computing, artificial intelligence, and the Internet of Things are becoming key components of a successful business strategy.

However, digital transformation also brings new challenges. Entrepreneurs need to constantly adapt their business models to take into account rapid changes in technology and market conditions. For example, the use of digital platforms allows businesses to scale globally, but requires significant investment in technology solutions and training.

The study also emphasizes the importance of innovation as a driver of growth. Companies that invest in research and development of new technologies gain significant competitive advantages. This is evident in the case of companies such as Amazon and Netflix, which have been able to radically change traditional industries by introducing innovative digital solutions.

Ключові слова: *Цифрова трансформація, інновації, підприємництво, штучний інтелект, Інтернет речей, електронна комерція, бізнес-моделі.*

Keywords: *Digital transformation, innovation, entrepreneurship, artificial intelligence, Internet of Things, e-commerce, business models.*

Постановка проблеми у загальному вигляді та її зв'язок із важливими науковими чи практичними завданнями. *У сучасних умовах цифрової трансформації підприємництво набуло нових форм, що характеризуються швидким розвитком та зміною бізнес-моделей під впливом цифрових технологій. Цифрові інструменти, такі як штучний інтелект, Інтернет речей, хмарні технології та автоматизація, значно змінюють традиційні підходи до управління бізнесом. У зв'язку з цим актуальним є дослідження ролі цифрових продуктів та інновацій у трансформації підприємницької діяльності.*

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Важливість цифрової трансформації та інновацій для сучасного підприємництва, акцентуючи увагу на використанні нових технологій для досягнення конкурентних переваг на глобальних ринках розкривається останніми роками у зростаючій кількості наукових робіт, що підтверджує актуальність теми та перспективність цифрової трансформації для розвитку підприємництва. Так, Kreiterling [1] у своїй роботі звертає увагу на швидкі зміни в ринковому середовищі та необхідність впровадження інновацій для збереження конкурентоспроможності. Це дослідження робить внесок у розуміння ролі цифрових інновацій у розвитку підприємництва, наголошуючи на необхідності постійної адаптації до нових технологічних тенденцій. Sahut, Iandoli та Teulon розкривають нову еру цифрового підприємництва та обґрунтовують її вплив на малі та середні підприємства. Вони детально розглядають вплив цифрових технологій на бізнес-моделі та ефективність підприємницької діяльності, підкреслюючи важливість цифрових інструментів, таких як електронна комерція та мобільні додатки [2]. Satalkina та Steiner зазначають, що цифрові інновації стали важливим елементом сталого розвитку бізнесу, підкреслюючи, що підприємці повинні інтегрувати ці інновації для успішної адаптації до змін у ринкових умовах [6]. В українських дослідників ця проблема також викликає науковий інтерес. Так, ще з 2012 року у роботах Єщенко та Арсеєнко аналізують проблеми інноваційного розвитку України та визначають можливі шляхи виходу з економічної кризи за рахунок орієнтації на цифрові технології та інноваційні підходи. Автори відзначають, що розвиток інноваційного потенціалу є ключовим для подолання економічних викликів, зокрема в контексті глобальних ринкових змін [7]. Кобєлева, Ткачова та Шаульська досліджують вплив інновацій на розвиток маркетингових стратегій у сфері електронного бізнесу та акцентують на важливості використання цифрових інструментів для підвищення його ефективності [8]. Вплив цифрових технологій на трансформацію підприємницької діяльності в Україні, на бізнес-процеси в умовах українського ринку розглядає Дзюба [9]. Автори Іванченко,

Пацай та Шибіріна розглядають можливості використання ІТ-рішень для бізнес-аналітики, підкреслюють важливість технологічних рішень для оптимізації управлінських процесів у цифровому середовищі [10].

Значний масив даних з проблематики цифровізації присутня на сайтах спеціалізованих установ, зокрема йдеться про Gartner, яка є провідною аналітичною компанією, що надає статистичні дані та прогнози стосовно цифрових технологій [3], Statista, систематизовані статистичні дані на сайті якої відображають вплив цифрової трансформації на глобальні ринки та перспективи розвитку електронної комерції, що є важливим показником для підприємців, які орієнтуються на глобальну експансію [4]. Важливим з практичної точки зору є робота команди ЕМВ, які аналізують зміну традиційних бізнес-моделей під впливом цифрового підприємництва, що дає змогу зменшення бар'єрів для входу на ринок та створення нових можливостей для підприємців завдяки використанню інструментів, таких як штучний інтелект та блокчейн [5].

Формулювання цілей статті (постановка завдання). Метою дослідження є аналіз впливу інновацій та цифрової трансформації на сучасне підприємництво, виявлення ключових технологічних тенденцій, які сприяють змінам бізнес-моделей та розвитку нових можливостей для підприємців.

Для дослідження впливу цифрової трансформації та інновацій на підприємницьку діяльність використовувалися кілька методологічних підходів, серед яких загальнонаукові та спеціальні методи дослідження. Зокрема на основі систематизації літератури, що включав аналіз наукових статей, аналітичних звітів та статистичних даних провідних дослідницьких компаній, таких як Gartner, Statista та інші, ідентифіковано ключові тенденції, які впливають на розвиток підприємництва в умовах цифровізації. Використання порівняльного аналізу для вивчення бізнес-моделей провідних цифрових підприємств, таких як Amazon, Netflix, Uber, дозволило виявити загальні риси та відмінності в підходах до використання цифрових технологій для досягнення конкурентних переваг.

Виклад основного матеріалу дослідження з повним обґрунтуванням отриманих наукових результатів. Історично підприємництво ґрунтувалося на фізичних ресурсах, виробничих потужностях та місцевих ринках. Традиційні бізнес-моделі, які включали магазини, виробничі лінії та фізичні послуги, почали трансформуватися з поширенням цифрових технологій. Доцільно акцентувати, що перехід до цифрової епохи в цілому означає радикальні зміни в організованні підприємствами власних бізнес-процесів, залученні клієнтів і масштабуванні свого бізнесу.

Завдяки цифровізації відкриваються нові можливості для глобальної експансії та розвитку стартапів з мінімальними витратами. Важливу роль у цих трансформаціях відіграє використання таких технологій, як інтернет речей (IoT), штучний інтелект (ШІ), хмарні сервіси та мобільні додатки. Ці технології дають змогу підприємствам швидко адаптуватися до змін на ринку, розробляти нові продукти і мінімізувати операційні витрати, на що звертають увагу дослідники [1; 2].

Зміна середовища в цифрових умовах сприяє тому, що підприємці більше не обмежені локальним ринком. Завдяки цифровим платформам вони можуть масштабувати бізнес шляхом охоплення клієнтів у всьому світі, збільшуючи тим самим власний прибуток і прискорюючи свій розвиток.

Такі компанії, як Amazon і Netflix, стали взірцями цифрового підприємництва. Ці підприємницькі структури засвідчили власним досвідом, що інновації здатні перевернути цілі індустрії, трансформуючи моделі їх розвитку.

За даними Gartner [3], до 2024 року 70% організацій прискорять ініціативи з цифрової трансформації для підвищення гнучкості та конкурентоспроможності.

За прогнозами Statista [4], до 2024 року світовий ринок електронної комерції сягне 5,4 трильйона доларів США, що зумовлено зростаючим впровадженням цифрових технологій та тенденціями у сфері онлайн-покупок.

Середньорічні темпи зростання роздрібних продажів електронної комерції (CAGR) з 2024 по 2029 рік за країнами в цілому сягне 9,49% (Рис. 1).

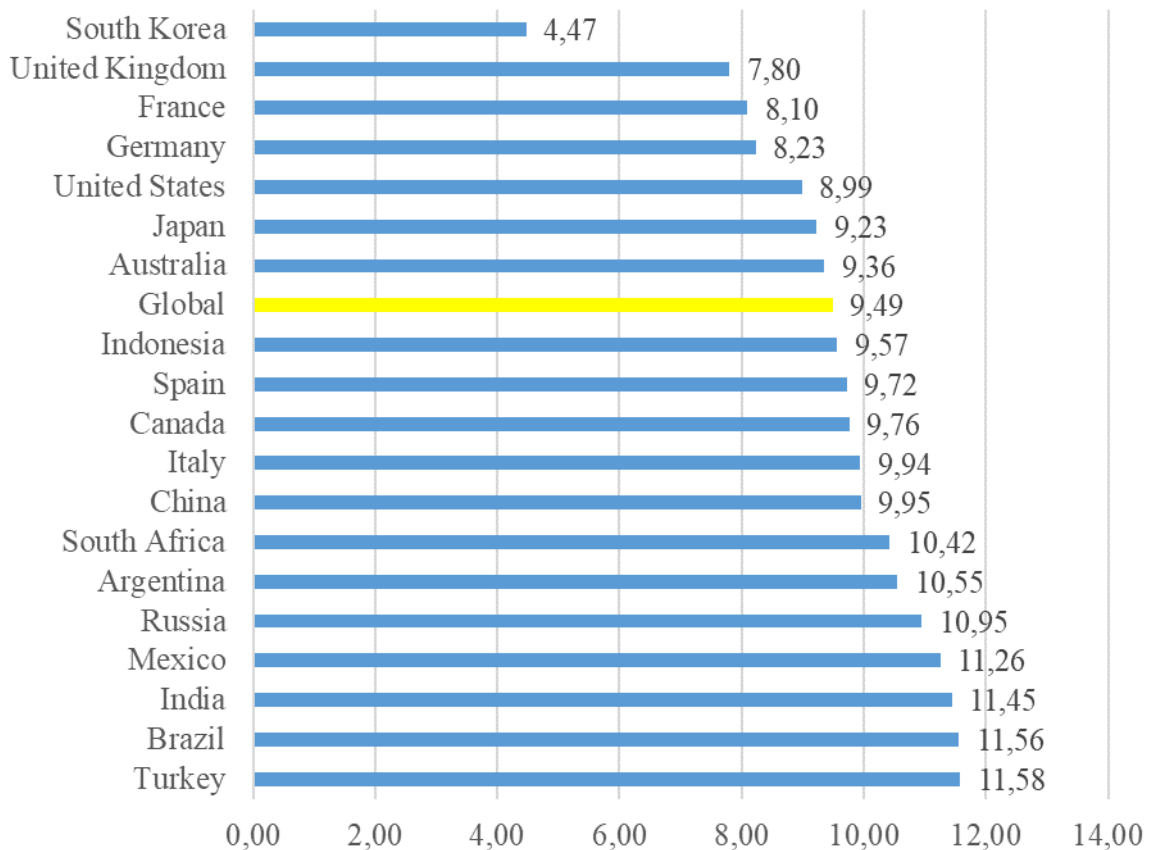

Рис. 1. Середньорічні темпи зростання роздрібних продажів електронної комерції (CAGR) з 2024 по 2029 рік за країнами, % %

Джерело: згруповано за даними [4]

Цифрова трансформація підприємництва демократизує бізнес, зменшуючи бар'єри для входу на ринок, використовуючи глобальний зв'язок та сприяючи гнучким інноваціям.

Варто відмітити трансформаційний вплив цифрових інструментів, аналітики даних та цифрового маркетингу, що дає змогу підприємцям змінювати галузі, охоплювати різноманітні аудиторії та збільшувати масштаби такого охоплення [5].

Цифрова економіка визначається інтенсивним використанням інформаційних технологій у всіх сферах бізнесу та суспільного життя. Вона дає змогу підприємцям отримати доступ до глобальних ринків, мінімізуючи

витрати на логістику, маркетинг та обслуговування клієнтів. Завдяки цифровим платформам, таким як e-commerce сервіси, фінансові технології (FinTech) і хмарні сервіси, бізнес може працювати 24/7, не обмежуючись фізичним місцезнаходженням [2].

Так, за прогнозами, дохід на ринку електронної комерції в США буде постійно зростати в період між 2024 і 2029 роками на 657,8 мільярда доларів США (+53,79%). Після десятого року зростання поспіль цей показник, за оцінками, досягне 1,9 трильйона доларів США, а отже, нового піку у 2029 році. Варто зазначити, що дохід ринку електронної комерції постійно зростає протягом останніх років (рис. 2).

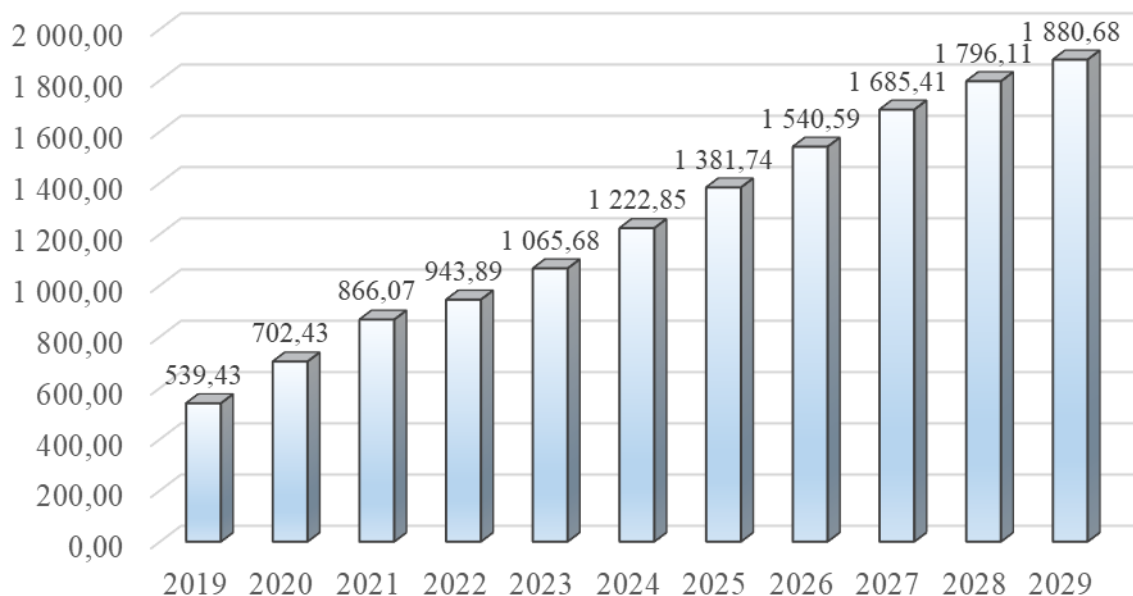

Рис. 2. Дохід індустрії електронної комерції в США 2019-2029 рр. (млрд дол. США)

Джерело: згруповано за даними [4]

Конкуренція та інновації в інформаційних технологіях значно змінюють світовий ринок, посилюючи взаємозалежність національних економік. Проте наявний науково-інноваційний потенціал України, який поніс додаткові втрати в умовах військових дій, є недостатнім для швидкої трансформації економіки країни. Автор підтримує думку ряду економістів, які зазначають, що причинами складної ситуації в інноваційній сфері ще до військового стану було суттєве скорочення фінансування, різке зменшення оборонних науково-дослідних і

дослідно-конструкторських робіт, значне зниження попиту на інноваційні розробки в промисловості, недостатній рівень науково-технологічних рішень у важливих галузях, застаріла матеріально-технічна база досліджень та відтік кваліфікованих кадрів [7], а збройна агресія проти нашої країни лише посилила дію цих негативних тенденцій. Тому, шляхом виходу з кризи для України може стати орієнтація на інноваційний розвиток, що отримав назву «неошумпетеріанство», але на засадах цифрової економіки [7, с. 40].

Основні переваги цифрової економіки для підприємців включають:

- швидкий доступ до ринків. Інтернет дозволяє підприємцям охоплювати глобальну аудиторію без значних капіталовкладень. Завдяки інструментам, як-от платформи електронної комерції та соціальні мережі, продажі можна масштабувати в будь-який час.

- зниження операційних витрат. Використання хмарних сервісів та автоматизації бізнес-процесів зменшує витрати на фізичну інфраструктуру, персонал та управління.

- аналіз даних для ухвалення рішень. Цифрові технології, зокрема великі дані (Big Data) та аналітичні інструменти, дозволяють підприємцям краще розуміти поведінку споживачів та оперативно реагувати на зміни в ринку [1; 6].

Таким чином, цифрова економіка відкриває безліч можливостей для інновацій, але також накладає нові вимоги на підприємців, зокрема необхідність швидкої адаптації та здатність інтегрувати нові технології у власні бізнес-моделі.

Інновації завжди були ключовим фактором успіху підприємницької діяльності, але в цифрову епоху їхня роль стала ще більш вагомою. Сьогодні підприємці можуть інтегрувати в свої бізнес-моделі сучасні технології, такі як штучний інтелект, блокчейн та Інтернет речей (IoT), які змінюють способи організації бізнес-процесів. Ці інновації не лише покращують ефективність, але й дозволяють створювати нові продукти, які кардинально змінюють ринки [1; 2].

Окрім цього, основним драйвером змін у багатьох секторах стали інноваційні стартапи, включаючи фінанси, охорону здоров'я, транспорт та

розваги. Такі компанії, як Uber, Netflix і Airbnb, продемонстрували можливості використання цифрових інновацій для перетворення традиційних індустрій у нові потужні бізнеси, що сприяє охопленню мільйонів нових клієнтів по всьому світу без необхідності створення нових матеріальних активів [5; 6].

Важливою складовою сучасних інновацій є швидка адаптація до нових технологій. Підприємці повинні постійно експериментувати, впроваджувати нові методи і прагнути до постійного вдосконалення своїх продуктів, оскільки конкуренція на цифрових ринках зростає щодня [2].

За даними Statista, станом на 29 серпня 2024 року Apple була провідною технологічною компанією за ринковою капіталізацією у світі з показником 3,44 трильйона доларів США. Компанія Nvidia вперше перевищила позначку в три трильйони доларів США на початку 2024 року. В цілому, провідні технологічні компанії світу станом на 29 серпня 2024 року за ринковою капіталізацією (у мільярдах доларів США) представлені на рис. 3.

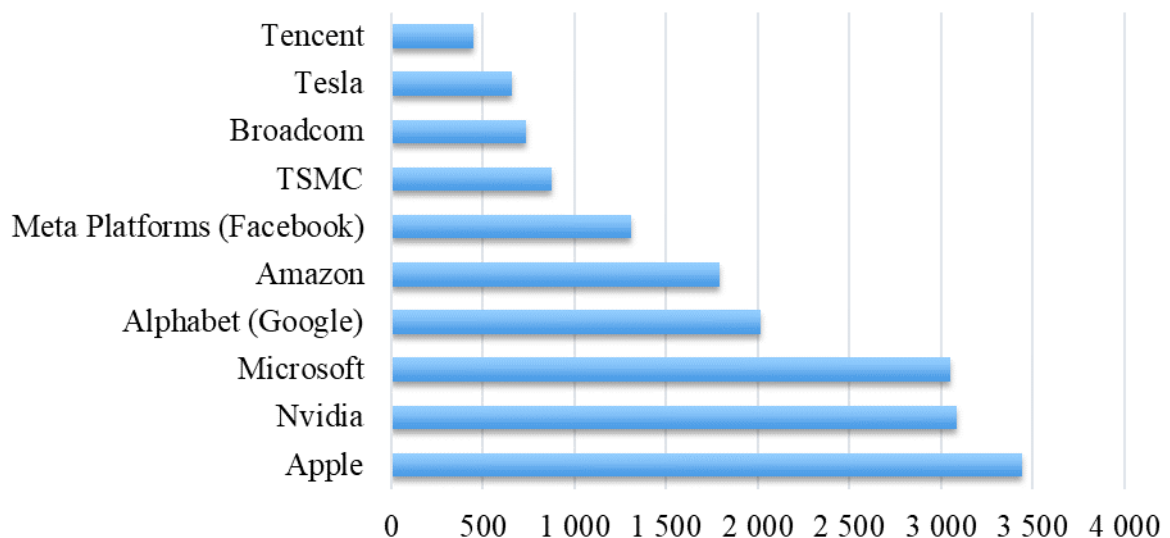

Рис. 3. Провідні технологічні компанії світу станом на 29 серпня 2024 року за ринковою капіталізацією (у мільярдах доларів США)

Джерело: згруповано за даними [4]

Таким чином, обґрунтованим є висновок, що цифрова трансформація – це процес інтеграції цифрових технологій у всі аспекти підприємницької діяльності, що призводить до фундаментальних змін у тому, як компанії створюють цінність та взаємодіють з клієнтами. Для підприємців цифрова

трансформація означає використання таких інструментів, як хмарні платформи, штучний інтелект (ШІ), автоматизація бізнес-процесів і аналітика великих даних.

Слід також відмітити, що одним із ключових аспектів цифрової трансформації є автоматизація. Приміром, знижувати витрати, підвищувати продуктивність та прискорювати прийняття рішень підприємці мають можливість за рахунок активного використання автоматизованих систем обліку і управління бізнесом, CRM-систем для взаємодії з клієнтами та ERP-систем для управління ресурсами [2; 3].

Також важливою складовою є хмарні технології, які забезпечують підприємцям доступ до величезних обсягів даних і потужностей для їхньої обробки. Це значно знижує витрати на ІТ-інфраструктуру і дозволяє компаніям зосередитися на інноваціях та розвитку бізнесу [1].

Цифрові інструменти також дозволяють підприємцям швидше адаптуватися до змін на ринку і відкривати нові канали для розвитку бізнесу, такі як електронна комерція, мобільні додатки і соціальні мережі. Підприємці, які активно використовують цифрові технології, отримують можливість швидше масштабувати свої бізнес-моделі та виходити на міжнародні ринки [2; 6].

Проведене дослідження доводить що цифрові продукти стали основним інструментом для підприємців у сучасному світі. Електронна комерція, соціальні мережі, хмарні сервіси та автоматизація бізнес-процесів є ключовими засобами, що дозволяють підприємцям ефективно масштабувати свою діяльність. Наприклад, електронні платформи, такі як Shopify чи Amazon, надають доступ до глобальної аудиторії та дозволяють створювати онлайн-магазини з мінімальними витратами. Соціальні мережі, як-от Instagram та Facebook, використовуються для залучення клієнтів та проведення цифрових маркетингових кампаній [1].

Цифрові продукти також включають аналітичні інструменти, що забезпечують підприємцям можливість відстежувати поведінку клієнтів,

аналізувати ринки та приймати дані для стратегічних рішень. CRM-системи автоматизують процес взаємодії з клієнтами, а ERP-системи допомагають керувати ресурсами та операційними процесами, роблячи їх більш ефективними [2; 6].

Інтеграція цих продуктів дозволяє підприємцям: створювати персоналізовані пропозиції для клієнтів; знижувати витрати за рахунок автоматизації; підвищувати рівень обслуговування за допомогою аналітики та Big Data; швидше виходити на міжнародні ринки та залучати глобальну аудиторію [1; 2].

Таким чином, саме завдяки цифровим інструментам, підприємці в умовах цифрової економіки мають змогу створювати гнучкі та адаптивні бізнес-моделі, які відповідають викликам сучасного ринку та забезпечують стійкий розвиток.

Висновки з даного дослідження і перспективи подальших розвідок у даному напрямі. Результати дослідження підтвердили важливість цифрових технологій та інновацій для сучасного підприємництва. Цифрова трансформація надає підприємцям нові можливості для глобальної експансії, знижуючи бар'єри для входу на ринок і відкриваючи нові способи взаємодії з клієнтами. У цьому контексті цифрові інструменти, такі як хмарні технології, штучний інтелект і Інтернет речей, стають ключовими компонентами успішної бізнес-стратегії.

Однак, цифрова трансформація також породжує нові виклики. Підприємці повинні постійно адаптувати свої бізнес-моделі, враховуючи швидкі зміни технологій та ринкових умов. Наприклад, використання цифрових платформ дає змогу масштабувати бізнес на глобальному рівні, але вимагає значних інвестицій у технологічні рішення та навчання кадрів.

Дослідження також підкреслює важливість інновацій як драйвера зростання. Компанії, які інвестують у дослідження та розробки нових технологій, отримують суттєві конкурентні переваги. Це видно на прикладі таких компаній, як Amazon та Netflix, які змогли радикально змінити традиційні індустрії завдяки впровадженню інноваційних цифрових рішень.

Проте, залишається питання доступності технологій для малого та середнього бізнесу. Впровадження цифрових інструментів може бути дороговартісним, особливо для компаній, які працюють у країнах із обмеженим доступом до фінансування та інфраструктури. Також важливо відзначити, що для успішного використання цифрових технологій необхідно забезпечити достатній рівень цифрової грамотності серед підприємців.

У майбутніх дослідженнях важливо розглядати детальніше вплив цифрових інновацій на різні сектори економіки, а також вивчати способи подолання бар'єрів для цифрової трансформації, зокрема у малому та середньому бізнесі.

Проведене дослідження показало, що цифрова трансформація є важливим чинником розвитку сучасного підприємництва. Цифрові інструменти, такі як хмарні сервіси, штучний інтелект та Інтернет речей, значно полегшують ведення бізнесу, дозволяючи підприємцям адаптуватися до швидких змін на ринку та масштабувати свою діяльність. Інновації відіграють ключову роль у зміні бізнес-моделей, створенні нових продуктів і послуг, що дозволяє підприємцям підвищити свою конкурентоспроможність, дає змогу значно зменшити операційні витрати, аналізувати дані для прийняття рішень і отримувати доступ до глобальних ринків. Однак підприємцям важливо постійно вдосконалювати свої технологічні рішення, швидко реагувати на зміни та інтегрувати нові інноваційні підходи для подальшого розвитку.

У сучасному світі підприємництво переживає значні зміни завдяки впровадженню цифрових технологій. Цифрова епоха відкриває нові можливості для розвитку бізнесу, впливаючи на всі аспекти економічної діяльності. З огляду на зазначене, дедалі більше актуалізується дослідження ролі підприємництва в цифрову епоху у контексті впливу інновацій, цифрової трансформації та цифрових продуктів на зміну бізнес-моделей та нові можливості для підприємців.

Література

1. Kreiterling C. Digital innovation and entrepreneurship: a review of challenges in competitive markets. *Journal of Innovation and Entrepreneurship*. 2023. Vol. 12. P. 49. Doi: <https://doi.org/10.1186/s13731-023-00320-0>.
2. Sahut J.M., Iandoli L. and Teulon F. The age of digital entrepreneurship. *Small Business Economics*. 2021. Vol. 56. Pp. 1159–1169. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11187-019-00260-8>.
3. Gartner. *Official website*. - URL: https://www.gartner.com/en_(дата звернення: 20.09.2024).
4. E-commerce retail sales CAGR 2024-2029, by country. Statista Research Department. 2024. June 10. - URL: https://www.statista.com/forecasts/220177/b2c-e-commerce-sales-cagr-forecast-for-selected-countries_(дата звернення: 20.09.2024)
5. *How Digital Entrepreneurship is Changing the Game HomeBusinessHow Digital Entrepreneurship is Changing the Game*. 2024. March 21. By Team EMB Last Updated: 2024. June 18. - URL: <https://blog.emb.global/tranforming-digital-entrepreneurship/>(дата звернення: 20.09.2024).
6. Satalkina L, Steiner G. Digital Entrepreneurship and its Role in Innovation Systems: A Systematic Literature Review as a Basis for Future Research Avenues for Sustainable Transitions. *Sustainability*. 2020. Vol. 12(7). Pp. 2764. Doi: <https://doi.org/10.3390/su12072764>
7. Єщенко П., Арсеєнко А. Відновлення економічного зростання – пріоритет номер один у світі та в Україні. *Економіка України*. 2012. № 1. С. 36-50. - URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2012_1_5(дата звернення: 20.09.2024).
8. Кобелєва Т. О., Ткачова Н. П., Шаульська Л. В. Впровадження маркетингових інновацій в термінологію та еволюцію електронного бізнесу. *Маркетинг і цифрові технології*. 2024. № 8(1). С. 58–69. DOI: 10.15276/mdt.8.1.2024.4
9. Дзюба Т. В. Цифрові технології та їх вплив на трансформацію підприємницької діяльності в Україні. *The 5 th International scientific and*

practical conference “Modern problems of science, education and society”. (Kyiv, July 17-19, 2023). Київ. SPC “Sci-conf. com. ua”, 2023. С. 529.

10. Іванченко Н. О., Пацай Б. Д., Шибіріна С. О. Аналіз та перспективи використання іт продуктів для бізнес-аналітики в умовах цифрової економіки. *Цифрова економіка та економічна безпека*. 2024. № 1 (10). С. 187-192. DOI: <https://doi.org/10.32782/dees.10-33>.

References

1. Kreiterling, C. (2023), “Digital innovation and entrepreneurship: a review of challenges in competitive markets”, *Journal of Innovation and Entrepreneurship*, Vol. 12, P. 49. DOI: <https://doi.org/10.1186/s13731-023-00320-0>.

2. Sahut, J.M., Iandoli, L., and Teulon, F. (2021), “The age of digital entrepreneurship”, *Small Business Economics*, Vol. 56, Pp. 1159–1169. DOI: <https://doi.org/10.1007/s11187-019-00260-8>.

3. The official site of Gartner (2024), available at: <https://www.gartner.com/en> (Accessed 20 September 2024).

4. The official site of Statista Research Department (2024), “E-commerce retail sales CAGR 2024-2029, by country”, available at: <https://www.statista.com/forecasts/220177/b2c-e-commerce-sales-cagr-forecast-for-selected-countries> (Accessed 20 September 2024).

5. The official site of Team EMB (2024), “How Digital Entrepreneurship is Changing the Game. HomeBusinessHow. Digital Entrepreneurship is Changing the Game”, available at: <https://blog.emb.global/tranforming-digital-entrepreneurship/> (Accessed 20 September 2024).

6. Satalkina, L, and Steiner, G. (2020), “Digital Entrepreneurship and its Role in Innovation Systems: A Systematic Literature Review as a Basis for Future Research Avenues for Sustainable Transitions”, *Sustainability*, Vol. 12(7), Pp. 2764. Doi: <https://doi.org/10.3390/su12072764>

7. Yeshchenko, P., and Arsenenko, A. (2012), “Economic growth recovery as the number one priority in the world and in Ukraine”, *Economy of Ukraine*, Vol. 1, Pp.

36–50, available at: http://nbuv.gov.ua/UJRN/EkUk_2012_1_5 (Accessed 20 September 2024).

8. Kobeleva, T. O., Tkachova, N. P., and Shaulska, L. V. (2024), “Implementation of marketing innovations in terminology and evolution of e-business”, *Marketing and Digital Technologies*, Vol. 8(1), Pp. 58–69. Doi: <https://doi.org/10.15276/mdt.8.1.2024.4>

9. Dzyuba, T. V. (2023), “Digital technologies and their impact on the transformation of entrepreneurial activity in Ukraine”, *The 5th International scientific and practical conference "Modern problems of science, education and society" (July 17-19, 2023)*, SPC "Sci-conf. com. ua". Kyiv. Ukraine.

10. Ivanchenko, N. O., Patsai, B. D., and Shibirina, S. O. (2024), “Analysis and prospects of IT products usage for business analytics in the context of the digital economy”, *Digital Economy and Economic Security*, Vol. 1(10), Pp. 187–192. Doi: <https://doi.org/10.32782/dees.10-33>.

Стаття надійшла до редакції 28.09.2024 р.